

Öncü İşçi

Devrimci
İşçi Partisi'nin merkezi
yayın organı
Gerçek gazetesinin
ücretsiz ekidir
Sayı: 8
Ağustos 2015

İşçinin Sözlüğü

Barış:

Barış kavramı genel olarak uluslar ve devletler arasında düşmanlığın olmadığı durumu anlatmak için kullanılır. Türk Dil Kurumu sözlüğünde de "Savaşın bittiğinin bir antlaşmayla belirtilmesinden sonraki durum, sulh, hazar" olarak tanımlanmaktadır. Savaş üzerine tarihi bir otorite olarak görülebilecek olan Clausewitz'in özlü tanımıyla savaş, "Politikanın başka araçlarla devamıdır." Bu başka araçlar şiddet araçlarıdır. Büyük Marksist önderlerin de benimsediği bu tanımdan hareketle barışı politikanın şiddet araçları kullanılmadan yapıldığı dönemleri açıklamak için kullanabiliriz. Bu açıdan bakıldığında "barış" kavramı huzur ve esenlik ifade eden bir tür yeryüzü cenneti tanımı olmaktan çıkar. Barış, ulusal ve uluslararası siyasette bir uzlaşmada ya da uzlaşmazlıkta bir tarafın kendi çıkarlarını şiddet yöntemleri kullanmaksızın diğer tarafa dayattığı durumları anlatmak için kullanılmaktadır.

Toplumsal barış:

Bu kavram uluslar, devletler ya da silahlı örgütler arasındaki barıştan ziyade toplumsal sınıflar arasındaki barışı ifade eder. Bu kavram özellikle liberal ideologlar tarafından burjuvazinin işçi sınıfı üzerindeki baskısını meşurlaştırmak ve ezilen sınıfların hakim sınıflara herhangi bir direniş göstermeden boyun eğmelerine kulağa hoş gelen bir kılıf uydurmak için kullanılır. Emperyalist vakıfların, sivil toplumcu derneklerin çok sevdiği bir kavramdır. Bu özelliğiyle burjuvaziye uzlaşmayı siyaset edinmiş sol grupların, silahlı çatışmaları sermaye ile sınıfsal bir uzlaşma zemininde sonlandırmak isteyen ulusal hareketlerin sıkça "toplumsal barış" kavramını kullandığını görürüz. Kurtuluşu işçi sınıfının sermayeye karşı uzlaşmaz savaşımını zafere ulaştırmakta gören işçi sınıfı öncüsü için "toplumsal barış" kavramı tamamen karşı çıkılması gereken, gerici bir kavramdır.

Pasifizm:

Barışçılık ile eşanlamlıdır. Günlük siyasi dilde pasif kalmak, pasif durmayı savunmak anlamında kullanılsa da esas anlamı bu değildir. Barışı siyasi içeriğinden ayırıştırarak, kimin ne için ve hangi koşullarda barıştığını hesaba katmadan, genel olarak barışı savunan ve ilkesel olarak şiddeti reddeden

siyasi tutumu açıklamak için kullanılır. Pasifistler sadece devletlerin, hakim sınıfların değil ezilenlerin şiddetine, direnişine de karşı çıkarlar. Onlara göre kötülüklerin nedeni şiddettir. Devrimci Marksizme göre ise şiddet bir sebep değil sonuçtur. Ezilenlerin direnişini, haksızlığa karşı kaçınılmaz olarak şiddet biçimini alan tepkilerini ve nihayet devrimci şiddeti, hakim sınıfların, onların devletinin, emperyalistlerin, sömürgecilerin şiddetiyle bir tutan her türlü yaklaşım gericidir. Emperyalizmle dirsek teması halindeki sol liberal çevreler bilinçli olarak bu politikayı gütmektedir. Bilinçsizce, iyi niyetle, sırf barışseverlikle benimsendiğinde ise bu politik tutum, iki kişi kavgaya ederken ayracağım diye haklı olanın kollarını tutan ve onun dayak yemesine neden olan ahmak kişinin davranışına benzer.

İç savaş:

İç savaş, bir ülkenin başka bir ülkeyle değil de bir ülke içindeki sosyal güçlerin birbiriyle silahlı çatışmasını ifade eder. Her iç çatışma iç savaş değildir. Toplumun savaştan kamplara ayrıştığı ve bir tarafın diğer tarafa iradesini kabul ettirinceye kadar süren silahlı çatışma sürecini anlatır. Bu çatışma eğer ezilen sınıfın hakim sınıfa karşı savaşımını içeriyorsa bu iç savaş ilercisi bir iç savaştır. Böyle bir iç savaşta ezilenlerin zaferi ve iç savaşın sonunda işçi iktidarının kurulması için mücadele ederiz. Eğer iç savaş etnik ve mezhepsel temelde gerçekleşiyorsa bu tür iç savaşlar gericidir. Emperyalistler ve yerli hakim sınıflar ezilenlerin birbirini boğazlaması sayesinde kendilerine karşı savunmasız kalacağını bilerek bu tür gerici iç savaşları kışkırtmış ve desteklemiştir.

Haklı savaş:

Devrimci Marksistler her türlü savaşa karşı çıkmazlar. Savaşlar arasında haklı ve haksız savaş ayrımı yaparlar. Ezilenlerin haklarını savunmak için yaptıkları savaşlar haklı savaşlardır. Bu tür savaşlara "savunma savaşları" dendiği de olur. Ancak bu noktada savunmanın niteliği politiktir. Ezenlere karşı hakların savunulmasını anlatır. Yoksa ezilen tarafın (ezilen bir ulus, işçiler, emperyalist bir devlete karşı bağımlı bir devlet, sömürge olmaksızın kurtulmak isteyen bir halk vb.) ilk saldırıyı yapması bu noktadaki tutumumuzu değiştirmez. Haklı savaşı tanımlamak için ilk kimin vurduğuna değil kimin haklı olduğuna bakarız. Filistin'in İsrail'e

karşı savaşı, Amerikan işgaline karşı direnen Afganistan, Irak halklarının savaşı, Lübnan halkının İsrail'e karşı direnişi, Vietnam'ın Amerikan emperyalizmine karşı savaşı, Sovyetler Birliği'nin Nazi Almanyası'na karşı savaşı haklı savaş örnekleridir.

Haksız savaş:

Emperyalistlerin kendi aralarındaki rekabetten ortaya çıkan, dünyayı bölüşmek, halkların zenginliklerini yağmalamak üzere yapılan savaşlar emperyalist savaşlardır. Birinci ve İkinci Dünya Savaşları tam olarak böyledir ve haksız savaşlardır. Ezilen ulusları esaret altında tutan devletlerin, ezilen ulusların mücadelesini şiddet yoluyla ezme girişimleri de haksız savaşlara örnektir. Görünürde başka şekilde süslenmiş bile gerçek nedenlerine bakıldığında bir savaşın haksız olduğu görülebilir. Mesela Kıbrıs savaşında Türkiye, Türk Kıbrıslıların güvenliği için adaya asker çıkardığını söylemişse de zamanla bu savaşın esas nedeninin Türk sermayesinin sömürgeci emelleri olduğu anlaşılmıştır. Türk Kıbrıslılar sanayisi, tarımı tamamen çökertilen, Türkiye'ye bağımlı hale getirilen ülkelerinde T.C. hakimiyetine karşı bugün de sürmekte olan bir mücadeleye girişmiştir. Bu savaşta ayrıca emperyalist İngiliz üslerinin selametinin Türkiye Devleti tarafından koruma altına alınmış olması da savaşın haksızlığının bir başka göstergesidir. Aynı şekilde Türkiye Devleti Kürtlerin özgürlüklerini bastırmak için savaş verdiğinde de haksız bir savaş yapmaktadır. Yine Bosna'da yaşanan katliamları bahane ederek Yugoslavya'yı parçalayan ve Boşnakları ve Kosova Arnavutlarını kurtarmak yerine sömürgeleştirilen ve bölgeyi daha büyük bir kan gölüne çeviren NATO saldırısı da haksız savaşlara başka bir örnektir. İki denk bölgesel gücün savaştığı durumlarda emperyalizmin perde arkasında oynadığı rol de son derece önemlidir. Irak'ın Amerikan karşısı İran rejimine saldırdığı İran-İrak savaşında ABD emperyalizmi desteklediği için Irak açısından haksız, İran açısından ise haklı bir savaş söz konusudur. İkinci Dünya savaşı emperyalist bir savaş olarak her iki taraf açısından da haksız bir savaştır. Ancak bu büyük savaşın gelişimi içinde haklı savaşlar da ortaya çıkmıştır. Nazi Almanyası'nın işgal ettiği Fransa'da Partizan'ların direnişi, SSCB'nin Nazilere karşı savaşı, yine bu emperyalist savaş içinde gelişen Çin'in Japon işgaline karşı savaşı haksız bir savaşın içinden çıkan tamamen haklı, savunma savaşlarıdır.

İşçinin Programı

Sürekli savaşa karşı sürekli devrim

Kapitalizm 20. yüzyılın başında en yüksek aşaması olan emperyalizm çağına girdiğinden bu yana dünyayı genel ve yerel savaşlarla kana bulamıştır. Emperyalizm, bugün artık "çokuluslu şirketler" olarak anılan büyük tekelleri grupların ve bankaların elbirliği içinde dünya çapında yürüttükleri sermaye birikiminin güvencesi olarak en güçlü devletlerin bütün dünya halkları üzerinde kurduğu hakimiyet sistemidir. Önce sömürgeleştirme biçimini almışsa da, günümüzde bağımsız devletler üzerinde sayısız ekonomik, politik, askeri ve kültürel yöntemle kurulmuş bir tahakküm aracılığıyla yürütülmektedir. Emperyalist ülkeler ile emperyalizme bağımlı ülkeler arasındaki savaşlarda, Devrimci İşçi Partisi, bağımlı ülkenin siyasi yönetiminin karakterinden bağımsız olarak, ikirciksiz biçimde emperyalistlerin yenilgisine karşı mücadele eder.

Türkiye emperyalizme bağımlı bir ülkedir. 19. yüzyıl Osmanlı döneminde bir yarı sömürge biçimini alan bu bağımlılık, daha sonra 20. yüzyılda Cumhuriyet döneminde burjuvazinin emperyalizme bağımsız bir devlet aracılığıyla kölece bağlanması biçiminde sürdürülmüştür. Bugün de Türkiye hem tek tek emperyalist merkezler (ABD ve AB) hem de emperyalizmin ulusüstü kurumlarına (İMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü, NATO vb.) bağımlılık yoluyla emperyalizme tâbi bir ülkedir. Ancak, 21. yüzyılda bu bağımlılık zavallı bir halkın bağımlılığı olmaktan çıkmış, Türkiye burjuvazisi emperyalist patronlarıyla işbirliği içinde Türkiye'yi çevreleyen bölgelerde (Balkanlar, Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya) hatta daha uzak yörelerde (Afrika) ekonomik, politik, askeri ve kültürel nüfuzunu arttırarak dünya hiyerarşisinde yükselen bir yere sahip olmaya yönelmiştir.

Türkiye'yi 1990'lı yıllarda emperyalizmin saldırgan politikalarıyla parçalanan Yugoslavya'ya benzetenler, Türkiye burjuvazisinin ve devletinin oyununu oynayanlardır. Türkiye, Latin Amerika'da Brezilya, Güney Asya'da Hindistan, Afrika'nın güneyinde Güney Afrika Cumhuriyeti gibi, emperyalizmle işbirliği içinde bölgesel hegemonyaya soyunmuş, daha yoksul ve küçük ülkeler üzerinde hakimiyet peşinde koşan bir ülkedir. Enternasyonalizm, Türkiye'nin bu rolünün, ulusal çıkarlar adına savunulmasını değil reddedilmesini gerektirir.

Türkiye'de bütün düzen partileri emperyalizmle, farklı biçimlerde de olsa, işbirliği taraftarıdır. Devrimci İşçi Partisi, kapitalizme karşı mücadelenin mutlaka emperyalizme karşı mücadeleyi de içermesi gerektiğini savunur. Tutarlı bir anti-emperyalist mücadele, halkları bölerek ve birbirine karşı kışkırtarak emperyalizme karşı zayıf düşüren milliyetçilikle ve ulusal devlet savunusuyla çelişir. Anti-emperyalist mücadele enternasyonalist bir perspektifle başarıya ulaştırılabilir. Parti, Türkiye'nin NATO'dan çıkmasını savunmanın yanı sıra enternasyonalist faaliyetleriyle NATO'nun lağvedilmesi için de uluslararası alanda çaba gösterir. İncirlik Üssü'nün kapatılması, ABD'nin İncirlik'e yerleştirdiği gizlenmeye çalışılmakla birlikte bilinen onlarca nükleer başlığın bu topraklardan derhal kovulması, füze kalkını projesinden Türkiye'nin çekilmesi, Türkiye'nin İMF'den ve Dünya Bankası'ndan kopması için mücadele eder.

Sovyetler Birliği'nin çöküşü ve Çin'in kapitalistleşmesi, Doğu Avrupa'dan Çin Denizi'ne kadar bir istikrarsızlık bölgesi yaratmıştır. Emperyalistler bu devasa alanda, yani Avrasya'da, hem yağmalanacak kaynaklar ve pazarlar görmektedirler hem de başta Çin, sonra Rusya olmak üzere rakip süper güçlerin yükselişinden ve böylece kendilerinin dünya çapında kurmuş olduğu hegemonyaya meydan okuma olanağına kavuşmasından büyük bir huzursuzluk duymaktadırlar.

Bu dinamikler, 20. yüzyıl sonunda ve 21. yüzyıl başında yeni bir emperyalist yeniden paylaşım dalgasının dünya politikasının merkezine oturmasına yol açmıştır. Başta ABD olmak üzere, emperyalist devletler insanlığı bir kez daha kanlı savaşların yaratacağı felaketlere doğru sürüklemektedir.

Devrimci İşçi Partisi, emperyalizmin yeniden paylaşım yönündeki cehennem mantığının, hülyalı pasifist yaklaşımlarla evcilleştirilemeyeceğini, insanlığın 20. yüzyılın deneyiminden öğrenmiş olması gerektiği kanısındadır. Emperyalizmin insanlığı sürüklemekte olduğu savaş yoluna, hatta olası bir Üçüncü Dünya Savaşı'na karşı etkili tek yöntem, emperyalizmin ardındaki gerçek dinamikleri, yani kapitalist tekellerin dünyayı paylaşma ve yağmalama dürtüsünü ortadan kaldırmaktır. Öyleyse, "Sürekli Savaşa Karşı Sürekli Devrim" DİP'in bu dönemdeki başlıca şiarı olacaktır.

* Bu bölümler, Devrimci İşçi Partisi Programı'ndan alınmıştır.

İşçi hareketinde sosyal demokratlarla komünistlerin ayrışması ve savaş sorunu

İşçi hareketi tarihinde savaş sorunu son derece önemli bir yer tutar. Savaş, politikanın şiddet araçlarıyla devam ettirilmesidir ve bu anlamıyla savaşlar yaşanırken sınıflar arasındaki çelişkilerin de alabildiğine keskinleştiği açıktır. En önemlisi de ne türden savaş olursa olsun savaşlarda orduların saflarını işçi sınıfının gençleri, köylüler ve ezilenler doldurmaktadır. Bu yüzden savaşlar karşısında doğru bir politik tutum almak işçi hareketi ve bu hareketin öncü gücü olan sosyalistler için hayat memet meselesidir.

Nitekim işçi hareketi ve sosyalizm tarihindeki en büyük ayrışma, savaş sorunu üzerinden yaşanmıştır. Sosyal Demokrasi ve Komünizmin iki ayrı akım haline gelerek bugüne gelmesinin kökeninde Birinci Dünya Savaşı'na karşı alınan tutum yatmaktadır. Birinci Dünya Savaşı'nda o dönem sosyalist işçi hareketinin uluslararası örgütü olan İkinci Enternasyonal'de tartışma yaşanmıştır. İkinci Enternasyonal'in oportünist (fırsatçı ve ikiyüzlü) liderleri, sermaye tarafından savaşı meşrulaştırmak için estirilen şoven, milliyetçi dalgaya teslim olmuşlardır. İşçi sınıfına bu savaşta vatan savunması adı altında kendi hükümetlerini desteklemelerini söylemişlerdir. Birçoğu parlamentolarda milletvekili olan bu sosyal demokrat liderler savaş bütçeleri lehinde oy kullanmışlardır. Halbuki bu savaşın tarafları açısından ne Almanya, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı, ne de İngiltere, İtalya, Fransa ve Rusya için herhangi bir vatan savunması söz konusuydu. Olan biten emperyalistlerin paylaşım mücadelesiydi.

İkinci Enternasyonal, işçi sınıfının uluslararası birliği ve mücadelesi için kurulmuş bir örgüttü. Temel sloganı da Marx ve Engels'in Komünist Manifesto'da ortaya attığı slogan olan "Bütün ülkelerin işçileri birleşin!" olarak benimsenmişti. Sosyal demokratların emperyalist paylaşım savaşını vatan savunması altında yücelten politikası o dönemde Almanya'da savaşa karşı çıkan sosyalist önderlerden Rosa Luxemburg'un deyişiyle "İşçiler, barış zamanında birleşin, savaş zamanında birbirinizi boğazlayın" demektir. Daha sonra "komünist" adını benimseyecek olan ve İkinci Enternasyonal'den ayrılarak Üçüncü Enternasyonal'i (Komünist Enternasyonal) kuracak olan Lenin, Trotskiy, Liebknecht, Luxemburg gibi sosyalist işçi önderleri İkinci Enternasyonal'in bu ge-

rici politikasını sosyal-şovenizm kavramını kullanarak mahkum ettiler. İkiyüzlü biçimde savaşa karşı çıktılar. Lenin, bu emperyalist savaşta devrimci bozgunculuk (devrimci yenilgicilik) politikasını savundu. Bu politikaya göre tüm ülkelerin işçi sınıfı bu yağma savaşında kendi hükümetine karşı mücadele edecekti. Bu mücadelenin biçimi emperyalist savaş, iç savaşa dönüştürmek şeklinde olacaktı. Almanya'da milletvekili olan Liebknecht parlamentoda savaşa karşı çıkan tek kişiydi. Onun sözü olan "Esas düşman içeridedir" sözleri uluslararası Komünist harekete yön verdi. Elbette "içerideki düşman"dan kast ettiği sınıf düşmanı idi.

Bu devrimci program Ekim devrimi ile parlak bir başarıya ulaşacaktı. 1917 Şubat'ında Çar yıkıldı ancak başa burjuva bir hükümet geçti. Bu hükümet halkın barış talebini karşılıksız bıraktı. Sermayenin talan mücadelesine devam etti ve emekçi çocuklarını cephelerde ölüme sürüklemeye devam etti. Başından itibaren

savaşa karşı en doğru ve devrimci tutumu alan Lenin ve Trotskiy'in önderlik ettiği Bolşevikler, barış talebini sonuna kadar savundu ve bu talebi işçi iktidarı hedefine bağladılar. Barışa ulaşmak ancak sermayeye karşı bir iç savaşı kazanarak gerçekleştirilebilirdi. Öyle de oldu. Aynı yılın Ekim ayında Bolşeviklerin düzenlediği halk ayaklanması ile burjuva hükümeti devrildikten sonra Petrograd işçi temsilcileri konseyi (Petrograd Sovyeti) devrimin ilk kararları arasında savaşın sona erdirildiğini ve Rusya'nın bu savaşta sermayenin tüm yağmacı taleplerinden vazgeçtiğini açıkladı. Bu talepler arasında diğer emperyalist güçlerle Türkiye'nin paylaşılması üzerine yapılmış gizli anlaşmalar da vardı.

Böylece savaşa karşı doğru tutum sadece Rus halkının barış talebinin karşılanması değil aynı zamanda devrimin uluslararası etkisini de sağladı. Bu politika sayesinde Rus ve Türk devrimleri arasında sıkı bir ittifakın kurulmasının koşulları oluşturuldu. Lenin ve Trot-

skiy, Çarlık Rusyası ve sonrasında burjuva hükümetinin Türkiye üzerindeki emellerinden vazgeçip bunları açığa çıkarttığı gibi Anadolu'daki milli mücadeleyi emperyalizme karşı desteklediler.

Sosyal demokratların sosyal-şoven politikaları ile komünizmin enternasyonalist politikası sadece savaş karşıtı tutum açısından değil devrim ve karşı-devrimin ayrışması açısından da belirleyici olmuştur. Sosyal demokratlar bugün Fransa'da Sosyalist Parti Lideri François Hollande önderliğinde Libya'dan Suriye'ye emperyalist politikaların destekçisi olmaktan uygulayıcısı olmaya terfi etmiş burjuva partisidir; Almanya'da Alman emperyalizminin Ukrayna'da savunuculuğunu yaparken Ukraynalı faşistleri desteklemeye kadar işi vardiymaktadır. Sosyal Demokrat Friedrich Ebert Vakfı (F. Ebert, 1918'de yükselen devrimi durdurmak için Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht'in katledilmesinden sorumlu olan dönemin Sosyal Demokrat Başbakanı'dır) bugün solcuları ve işçi hareketini

Avrupa Birliği ve özel olarak Alman emperyalizmi ile uyumlu hale getirmeye vakfedilmiş bir kurum olarak çalışmaktadır. İngiltere'de sosyal demokrat Tony Blair, Irak işgalinde aktif bir emperyalist rol oynamıştır. Türkiye'de ise sosyal demokrat olarak anılan CHP'nin aslında kökeninde işçi hareketi olan gerçek sosyal demokrasi ile bir ilgisi yoktur. CHP, sosyal demokrasinin burjuvalaşması ve emperyalistleşmesinden sonra bu kulübe kendi adını yazdırmış, batı emperyalizmi yanlısı has bir burjuva partisidir. İçinde sermayenin çıkarları olduktan sonra her türlü gerici savaşın baş destekçisidir.

Bugün komünizmin Türkiye'deki bağımsız sesi olarak Devrimci İşçi Partisi, savaş politikasını Bolşevik geleneğe dayandırmaktadır; Erdoğan'ın haksız savaşına karşı uzlaşmaz bir mücadele verirken, tüm Ortadoğu'da ezilen halkların haklı savaşlarının destekçisidir. Gerçek bir barışa ulaşmanın yolunun devrimci işçi iktidarından geçtiğini bıkmadan usanmadan anlatmaktadır.

Pasifizm ve Barış Sloganı üzerine - Vladimir İlyiç Lenin

Yığınların barıştan yana duyguları, çoğu zaman, bir protestonun başlangıcını, savaşın gerici niteliğine karşı kızgınlığını ve yığınların bu niteliğin bilincine vardıklarını ifade eder. Bu duygudan yararlanmak, sosyal demokratların (bugünkü an-

lamıyla komünistler-Öncü İşçi Notu) görevidir. Bu anlamdaki her harekete her gösteriye bütün güçleriyle katılacaklar, ama toprak ihlakları olmadan, uluslara tahakküm edilmeksizin, yağmasız, şimdiki hükümetler ile egemen sınıflar arasında

yeni yeni savaşların tohumları atılmaksızın bir barışın devrimci bir harekete geçilmeden mümkün olabileceğini söyleyerek halkı kandırmayacaklardır. Halkın bu şekilde aldatılması hasım hükümetlerin gizli politikalarına hizmet etmek ve

bunların karşı-devrimci planlarını kolaylaştırmak demektir. Sürekli ve demokratik barış isteyen herkes, hükümetler ile burjuvaziye karşı, bir iç savaştan yana olmak zorundadır. (Lenin'in Sosyalizm ve Savaş kitabından)